

"אורות הפרשה" עלון פרשת השבוע כיתה קטנה אבל גדולה!

בס"ד ♦ חנוכה – תשע"ד

העלון יצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

צריך שכל איש ידע ויבין, שבתוך תוכו דולק נר, ואין נרו שלו כנר חברו, ואין איש שאין לו נר. וצריך שכל איש ידע ויבין, שעליו לעמול ולגלות את אור הנר ברבים, ולהדליקו לאבוקה גדולה ולהאיר את העולם כולו. (הרא"ה)

עץ יוסף ועץ יהודה

המחלוקת בין יוסף ואחיו, ובפרט בין יוסף ויהודה, נבעה ממחלוקת עקרונית בהנהגת עם ישראל. יוסף סבר שיעודו של עם ישראל הוא ללמד גם לאומות-העולם את דרך ה', להביא את הקדושה גם אל הגויים. ואילו יהודה ואחיו סברו שעם ישראל צריך לעסוק רק בבניין הקדושה בתוכו פנימה, "עם לבדד ישכון". כאשר היה המשכן בשילה, בחלקו של יוסף, היה ניתן לאכול קודשים בכל מקום שבו רואים את המשכן – כשיטת יוסף שעלינו להפיץ את הקדושה כלפי חוץ. אולם בבית-המקדש בירושלים, בחלקו של יהודה, ניתן לאכול קודשים רק בתוך המחיצות, בתוך חומות ישראל, כשיטת יהודה שעל קדושת ישראל להיות מוגדרת בגבולות ברורים ונפרדת מן העמים.

האחים טענו בצדק ששיטת יוסף מסוכנת לכללות ישראל וקיטומו, בהיותה עלולה להביא להתבוללות. במחלוקת זו התבלטו במיוחד שמעון ולוי, הם המקנאים על קדושת ישראל ורגישים לסכנת הטמיעה, שעל-כן מסרו נפשם על כבוד דינה אחותם, וגם כעת חרדו מפני הסכנה בשיטת יוסף. לבסוף הציע יהודה "לכו ונמכרנו לישמעאלים ונראה מה יהיו חלומותיך" – נראה כיצד יצליח בהיותו בין העמים... פרשיות יוסף ואחיו נקראות בתקופת חנוכה, והדברים קשורים זה לזה. היוונים "פרצו חומות מגדלי", רצו שישראל יתבוללו בעמים, ושתורת ישראל אף היא תחשב כשאר החכמות. על כן אמרו היוונים לישראל: "כתבו לכם על קרן השור שאין לכם חלק באלוקי ישראל". שור רומז ליוסף הצדיק – "בכור שורו הדר לו" – והיוונים רצו להתלות בשיטת יוסף, אך לא הבינו שיוסף התכוון שישראל יהיו מורי דרך להכרת אלוקי-ישראל, ולא חלילה להשכיח שם אלוקים.

הנצחון על היוונים בא על-ידי שבט לוי, הלמוד להלחם נגד ההתבוללות, ובמיוחד על-ידי הכהנים, שנבדלים בתוך בני ישראל לקדושה, שמכוחם ניתן להעמיד מחדש את הקדושה הנפרדת מן העמים. זהו גם התוכן של נס פך השמן, שבכדי להדליק את נר ישראל העומד בסכנה צריך למצוא את פך השמן שחתום בחותמו של הכהן הגדול ושיד נכרים לא שלטה בו. בגאולה הקרובה אנו מובטחים שיוסף ויהודה יתחברו כאחד, כדבר ה' ביד יחזקאל הנביא: "הֲנֵה אֲנִי לִקַּח אֶת עֵץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּיַד אֲפֹרִיִם וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חִבְּרִיו וְנָתַתִּי אוֹתָם עָלָיו אֶת עֵץ יְהוּדָה וְעָשִׂיתֶם לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ אֶחָד בְּיָדִי". העמים ירצו להתחבר אל הקדושה, אך יבינו שקדושת ישראל צריכה להיות נפרדת ומוגדרת ורק אז יוכלו הם להנות מקדושת בית ישראל. ועם התעלות העולם יהיו כל ישראל ככהנים הקדושים, "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש". (מעובד על-פי "שמועות ראייה")

למשפחת כיתה י/3 שלוחה ברכת שבת שלום וחנוכה מאיר ושמח

יו"ל ע"י כיתה י/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט תשע"ג כל הזכויות שמורות

בתחילת שנת תרצ"א הזמין מרן הראי"ה אליו אנשי מחשבה ועט, מחוגי האינטליגנציה הדתית, הרצה בפניהם על הגרעון הגדול בחיים הרוחניים בארץ ובגולה, וזירז אותם לגשת לפעולות לתיקון המצב, בדברים שבעל פה - הרצאות ושיעורים - ובדברים שבכתב, חוברות ומאמרים עתונות וספרות וכו'. הורכבה אז על ידו ועדה שחבריה היו: הרב שמחה אסף, פרופ' אברהם פרנקל, פרופ' שמואל קליין, הרב ישעיה שפירא והסופר-העורך ר' בנימין זצ"ל. ואחרי דיונים נקראה אסיפת יסוד, להקמת חברה לתורה ולספרות "ירושלים", שהתקיימה ביום כ"ו כסלו, תרצ"א. ב'ההד' מחודש שבט, נמסר דיווח על האסיפה הזאת, ונאמר שם כי "הגרא"י קוק שליט"א, שלא היה בקו הבריאות בו ביום, החליט בכל זאת לבוא לאסיפה", והוא נשא בה משא מקיף על "קודש וחול בתחיית ישראל" [תוכן השיחה מובא ב'מועדי הראי"ה' עמ' קפ]

בר"ח טבת תרצ"ב נר שביעי של חנוכה, נערכה מסיבה בביתו של מרן הראי"ה, לכבוד התחלת כתיבת ספר תורה ע"י חסידי מרן הראי"ה, המתפללים בבית הכנסת 'בית אברהם' בפאביאניץ. מרן הראי"ה כובד בהתחלת הכתיבה, ולאחר מכן נשא הראי"ה את שיחתו ופתח בפסוק "כי נר מצווה ותורה אור" - "לפנינו עתה שילוב נר מצוות החנוכה בכתיבת אותיות האור של התורה: ישנה מצווה בדרגת תורה, והיא מצוות כתיבת ספר תורה, ויש מצווה שהיא מאירה כתורה, וזו מצוות נר חנוכה" [יתר דברי השיחה מופיעים בספר 'שמועות ראי"ה' עמ' קה - קי עיי"ש]

מועדי הראי"ה - ימי החנוכה

"להכנסה בענין מחודש מתמיד יאמר בלה"ק 'חנוך', 'חנוך לנער', ולכ' ראוי להאמר חנוך הבית, ולא חנוכה. אמנם ערך החנוך הוא, שהוא משפיע על יתר השנים של הגדלות, שהרי אין ידוע לנו עד כמה יפעל החינוך ומה יהיה משפט הנער ומעשהו, אלא שכל הרגל טוב מועיל ופועל עליו להכשירו יותר לדרכים טובים, ונמצא שהחנוך הוא כח פועל על יתר הזמנים ולא מקבל מהם פעולה, ואין פעולת התחלתו בעלת מציאות מלאה בעצמה, אלא שהיא מכינה את ההשפעה אל העתיד, על כן יאמר 'חנוך' בלשון זכר פועל ומשפיע. אבל בית המקדש, אשר "לעולם זאת על ישראל", הלא הוא מקום אורו של עולם, וכח הפעולה הגדולה שעתיד הוא לעשות בעולם גם בעתיד היותר רחוק, כבר הוא גמור וערוך מראש, מן הדברים שנבראו קודם שנברא העולם, "מרום מראשון מקום מקדשנו", על כן בתחילת יסודו כבר הונחו והוכנו בו כל הדברים הגדולים, שהוא עתיד להתמלא בהם בזמן היותר מאוחר, אלא שאין בכח הזמן הראשון להוציאם אל הפועל, ועל כן יבואו הזמנים הבאים וימלאו את אשר היה בכח התחלתו הראשונה. ואם כן אין זמן התחלתו הראשונה משפיע על הזמנים הבאים, שהרי כבר הכל ערוך ומתוקן בו מתחילתו, ומעשה ד' הוא יהיה לעולם, אלא שהזמנים הבאים משפיעים בו על הזמן הראשון כלומר ממלאים את מה שנתן בכח בהתחלתו הראשונה, ולא היה אפשר אז לצאת אל הפועל. על כן נקראת התחלת פעולתו 'חנוכה', כלומר: מושפעת מכח כל העתיד הנשגב תמיד, שכל מה שיהיה בדור אחרון מגילוי אור ד' וכבודו ע"י הבית הנכון והנישא, אשר ינהרו אליו כל הגויים, הוא כבר ערוך בזמן ההתחלה הראשונה, שמתוך כך נקבעה בו קדושה עליונה, ד' יראה אשר יאמר היום בהר ד' יראה", "זאת מנחת עדי עד", ומתוך שהיא קיימת בכל צביון כח הקדושה של העתיד הרחוק השלם בתכלית, גם בעצם ימי הירידה וההעלמה, לא יכולו זרים ורעי גויים לכבות אורה לגמרי, כי שם אדיר לנו ד' אלוקינו, עיר עוז לנו ישועה ישית חומות וחל"

[מועדי הראי"ה עמ' קס, ע"פ 'עולת ראי'ה' ח"א עמ' תלד].

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד